

Register over reelle rettighetshavere

Publisert: 12.09.2024 kl 14:26

Fra og med 1. oktober 2024 er det elektroniske registeret over reelle rettighetshavere etablert i Brønnøysundregistrene. Opplysninger om reelle rettighetshavere skal registreres i dette elektroniske registeret. Frist for registrering er 31. juli 2025.

[Elektronisk register](#) [Formål med loven og hvem som omfattes](#) [Innhenting av opplysninger om reelle rettighetshavere](#) [Hvem a](#)

Elektronisk register

Lov og forskrift om register over reelle rettighetshavere trådte i kraft fra 1. november 2021. Det betyr at alle selskaper, næringsdrivende stiftelser mv. fra denne dato måtte innhente, registrere og dokumentere opplysninger om sine egne reelle rettighetshavere. Fra og med 1. oktober 2024 skal opplysningene om reelle rettighetshavere registreres i det elektroniske registeret. For at selskapene skal få tid til å innrette seg fases registreringsplikten inn over ti måneder, med **frist for registrering den 31. juli 2025**.

Brønnøysundregistrene har publisert [veiledning](#) om registeret og kravene til registrering av reelle rettighetshavere.

I tillegg til offentlige myndigheter og rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven, vil media, sivilsamfunnsorganisasjoner og høyere utdanningsinstitusjoner ha lovfestet tilgang til opplysningene i registeret. Andre grupper kan gis innsyn i forskrift.

I påvente av det elektroniske registeret har det kun vært krav om å innhente og dokumentere reelle rettighetshavere. Det vil si at de som er omfattet av regelverket har vært pålagt å føre en oversikt over dette internt. Etableringen av et elektronisk register over reelle rettighetshavere har vært utsatt som følge av en avgjørelse i EU-domstolen i 2022 angående allmennhetens tilgang til registeret. Lovendringen er vedtatt og det elektroniske registeret er etablert.

Formål med loven og hvem som omfattes

Lovens formål er å legge til rette for rapporteringspliktiges, myndighetenes og andres tilgang til opplysninger om reelle rettighetshavere. De som er omfattet av loven skal derfor innhente, dokumentere og oppbevare opplysninger om hvem som er deres egne reelle rettighetshavere.

Loven gjelder for juridiske personer, enheter og andre sammenslutninger som driver virksomhet eller er registrert i Norge, herunder Jan Mayen og Svalbard, og for forvaltere av utenlandske truste og lignende juridiske arrangementer som driver virksomhet i dette området. De som omfattes av loven benevnes heretter 'registreringspliktige'.

Det er i [forskrift](#) til lov om registrering av reelle rettighetshavere gitt unntak for enkelte juridiske personer og enheter, blant annet ordinære stiftelser, foreninger, ulike bo, stat og kommune mfl.

Innhenting av opplysninger om reelle rettighetshavere

Registreringspliktige skal identifisere de reelle rettighetshavere.

Det kan være nødvendig å innhente opplysninger fra andre parter (selskaper, personer m.fl.) for å avklare hvem som er de reelle rettighetshavere. Når registreringspliktige etterspør slike opplysninger, har slike andre parter plikt til å gi relevante opplysninger som kan ha betydning for identifiseringen av reelle rettighetshavere.

Hvem anses å være reell rettighetshaver

En reell rettighetshaver er den som i siste instans eier eller kontrollerer den registreringspliktige.

For registreringspliktige (som ikke er stiftelser eller forvaltere av utenlandske trustar eller lignende juridiske arrangementer*) er de reelle rettighetshavere de som:

- direkte eller indirekte eier mer enn 25 prosent av eierandelene i den registreringspliktige
- direkte eller indirekte kan stemme for mer enn 25 prosent av stemmerettighetene i den registreringspliktige, i tilfeller der fordelingen av stemmerettigheter avviker fra eierandelene
- direkte eller indirekte kan utpeke eller avsette mer enn halvparten av den juridiske personens eller sammenslutningens styremedlemmer eller tilsvarende (beregning av dette er angitt i [forskriften § 2-1](#) fjerde ledd)
- på annen måte enn angitt ovenfor utøver kontroll over den registreringspliktige

*) Det er egne bestemmelser om hvem som anses reell rettighetshaver i næringsdrivende stiftelser m.v., se [forskriften § 2-2](#).

Opplysninger som skal innhentes om de reelle rettighetshavere

Følgende opplysninger skal innhentes om de reelle rettighetshavere:

- navn
- fødselsnummer eller D-nummer (om dette mangler innhentes fødselsdato)
- bostedsland
- statsborgerskap
- Dersom det foreligger andre forhold for næringsdrivende stiftelser eller utenlandske trustar skal det innhentes opplysninger om navn, adresse og eventuelt organisasjonsnummer for den juridiske personen, enheten, sammenslutningen eller arrangementet.
- Det skal også innhentes opplysninger om navn, adresse og eventuelt organisasjonsnummer for mellomliggende juridiske personer, enheter, sammenslutninger og arrangementer.

Dokumentasjon

Den registreringspliktige skal dokumentere grunnlaget for identifiseringen av hvem som er reelle rettighetshavere. For hver av dem skal det omfattes om posisjonen innehas på nedenforstående måter eller en kombinasjon av disse:

- direkte
- indirekte (definert i [forskriften § 2-1](#) tredje ledd)
- gjennom formell eller uformell enighet eller avtale med registreringspliktige, øvrige eiere eller andre, eller som følge av vedtekter eller tilsvarende
- eller på en annen måte enn de ovennevnte

Informasjonen skal også inkludere dokumentasjon om hvor mange prosent eierandeler og stemmerettigheter de reelle rettighetshavere har.

For å identifisere og dokumentere hvem som er de reelle rettighetshavere må det innhentes opplysninger fra stiftelsesdokumenter, vedtekter, aksjeeierbok eller tilsvarende. Der det er relevant må det innhentes avtaler eller opplysninger om eventuelle enigheter som regulerer utøvelsen av eierrettigheter og stemmerettigheter. Om nødvendig må det også innhentes opplysninger også fra eventuelle mellomliggende juridiske personer eller andre enheter og arrangementer.

Det skal dokumenteres på en slik måte at det skal være mulig å ettergå og forstå hvorfor den registreringspliktige har identifisert de relevante fysiske personene.

Dersom den registreringspliktige mener det ikke er noen reell rettighetshaver i en juridisk person eller et utenlandsk juridisk arrangement, eller mener det finnes en eller flere reelle rettighetshavere, men ikke kan identifisere disse, skal vurderingen

begrunnes og dokumenteres.

Oppdatering

Det skal foreligge en løpende oppfølging av det som er registrert. Ved endringer i relevante forhold skal det identifiseres nye reelle rettighetshavere og de innhentede opplysninger om reelle rettighetshavere skal oppdateres uten opphold og senest innen 14 dager.

Utlevering og lagring

Lovbestemmelsene om utlevering og lagring omhandler i skrivende stund følgende plikter:

- Registreringspliktige skal etter forespørsel fra offentlig myndighet utlevere alle innhentede opplysninger og dokumenterte vurderinger.
- De registreringspliktige skal også utlevere opplysninger og vurderinger til revisor og andre rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven § 2 bokstav c i forbindelse med deres kundetiltak og løpende oppfølging etter hvitvaskingsloven.
- Alle opplysninger, vurderinger og dokumentasjon som er innhentet skal lagres i fem år etter at det registreringspliktige oppførte å eksistere. For forvalter av utenlandske trustar gjelder det fem år etter at registreringsplikten opphørte.

Vi regner med at bestemmelsene blir tilpasset når det elektroniske registeret er fullt etablert.

Pålegg, tvangsmulkt og straff

Registerføreren kan gi registreringspliktige pålegg for å sikre etterlevelse av bestemmelsene. Dersom fristen ikke overholdes, kan det ilegges tvangsmulkt inntil forholdet er rettet.

Registreringspliktige og personer som handler på vegne av registreringspliktige, som forsettlig unnlater å innhente, oppbevare og/eller registrere opplysninger i samsvar med bestemmelsene i lov og forskrift, eller registrerer feilaktige opplysninger, kan straffes med bøter eller fengsel inntil ett år.

Om KPMG

Hold deg oppdatert

Redaktør for Verdt å vite

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, Norwegian limited liability companies and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.